

גליון 45, 11 בנובמבר 2009

סוד ושמו: שותפות יהודית-ערבית

המזכ"ל מוחמד נפאע בשיחה עם "זו הדרך" במלאות 90 שנה למק"י.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית רואה בפתרון של הסכסוך הלאומי ושל בעיית העם הפלסטיני את המשימה העיקרית הניצבת בפניה. מבלי להפחית בחשיבות של נושאים אחרים, המאבק לסיום הכיבוש, לפירוק כל ההתנחלויות ולכינון שלום צודק ויציב עומד במרכז פעילותנו. כבר לפני 25 שנה אימצנו תוכנית שלום מפורטת, שעקרונותיה הפכו לתוכנית השלום המקובלת על רוב מדינות העולם: סיום הכיבוש הישראלי; כינון מדינה פלסטינית עצמאית בצד ישראל; שתי בירות, ישראלית ופלסטינית, בירושלים; פתרון בעיית הפליטים על בסיס החלטות האו״ם.

יותר השפעה בקרב בני נוער, צעירים ונשים

אנו רואים קשר ישיר בין מאבקנו נגד הכיבוש ולשלום צודק לבין מאבקנו להגנת הדמוקרטיה ונגד סכנת הפאשיזם. אנו עדים לאימוץ זוחל של נורמות פאשיסטיות ביחסה של הממשלה לזכויות המיעוט הערבי בישראל, בכל הקשור לחקיקת חוקים גזעניים, לשיח בדבר טרנספר של אזרחים ערבים, כמו גם בהמשך ההפקעות והנישול. לכך יש להוסיף את ההסתה הגזענית, האלימות הגוברת וההעמדה לדין של קומוניסטים ושוחרי שלום.

הכיבוש אחראי גם להסטת תקציבים מנושאים אזרחיים לתחומים צבאיים ולהרחבת הפערים בחברה הישראלית. כמפלגה מעמדית-חברתית, על מק״י להגביר את פעילותה בתחום מאבקי העובדים והמובטלים, ארגון העובדים השכירים והמערכה נגד ההפרטה והניצול הקפיטליסטי. עלינו להשקיע מאמצים, כדי להתגבר על חולשתנו בתחום חשוב זה.

אחד התנאים להגברת וחיזוק המערכות הפוליטיות והחברתיות, שמק״י מנהלת, הוא הרחבת השפעתה בקרב הנוער היהודי והערבי, בקרב הצעירים, הסטודנטים והנשים. בהקשר הזה נועד תפקיד מכריע לברית הנוער הקומוניסטי הישראלי (בנק״י), המציינת השנה 85 שנה לייסודה. הקניית השקפת עולם ביקורתית, מרקסיסטית-לנינית ואינטר-נציונליסטית, תחסן בני נוער, צעירות וצעירים, מפני הרעל השוביניסטי וההשתעבדות לתרבות המותגים, ותהפוך אותם לפעילים פוליטיים למען שינוי חברתי ומדיני מתקדם.

נפגענו מהקריסה, אך התגברנו על כך

קריסת ברית-המועצות הייתה מהלומה גדולה למאבק העובדים והעמים לשלום ולקידמה חברתית, למאבק לשחרור לאומי. בעולם, וגם באזורנו, היו מפלגות קומוניסטיות שהעריכו, כי לאחר הקריסה עדיף לוותר על התואר ״קומוניסטית״, וגם לשנות את צורת הארגון המפלגתי.

גם מפלגתנו נפגעה, כאשר חברים אחדים וגם כמה מנהיגים פרשו ממנה עקב הקריסה. אך אנו לא שינינו את שם המפלגה והמשכנו להיות המפלגה הקומוניסטית הישראלית. היום, 20 שנה לאחר הקריסה, מפלגתנו חזקה יותר דווקא משום שנותרה נאמנה לעקרונותיה: לשותפות היהודית-ערבית, לרעיונות המהפכניים, לארגון הקומוניסטי הלניני.

המשבר הכלכלי העולמי הנוכחי, המשבר של עידן הגלובליזציה, מלמד, עד כמה חיוני הניתוח המעמדי של המציאות. כיום ברור לחוגים מתרחבים, כי הפרשנויות בדבר מותו של הקומוניזם ביטאו את הרצון של ההון ושליחיו לרפות את ידיהם של הקומוניסטים ושל כל המתנגדים לאימפריאליזם, למלחמות, לאפליה ולניצול.

הניגודים המעמדיים, האופייניים לכל מדינה קפיטליסטית, מולידים את הצורך בהתארגנות העובדים ובמפלגה קומוניסטית, שהיא מפלגת העובדים וכלל המדוכאים.

בשנים האחרונות אנו עדים לכך, שתנועות חברתיות ופוליטיות, שאינן מכנות עצמן קומוניסטיות, מאמצות את המרקסיזם ואת הניתוח המעמדי של החברה, כדי להשיג תשובות אמינות לבעיות חברתיות ולאומיות.

אנו תומכים בתנועות חברתיות, בתנועות נגד הכיבוש, בתנועות אנטי-אימפריאליסטיות. אנו סבורים, כי לכל עם החי בתנאים של כיבוש ישנה הזכות להיאבק למען חירותו. מאבק זה חייב להיות ער לכך, שההתנגדות תהיה נגד הכובשים, ולא נגד אזרחים. התנגדות לכיבוש שאינה אחראית, פוגעת בעצמה.

מפלגתנו הקומוניסטית הפיקה לקחים מ-90 שנות פעילותה, והחשוב שבהם: להתייצב נגד כל סטייה לאומנית ולדבוק ללא סייג בהשקפתנו האינטרנציונליסטית ובהרכבנו היהודי-ערבי.

90 שנות מק"י צוינו ברוב עם באירוע בחיפה

אלפיים קומוניסטים וידידיהם, נשים וגברים, יהודים וערבים, ותיקים וצעירים, מילאו במוצ״ש, 7.11, את אולם מרכז הקונגרסים בחיפה באירוע חגיגי מרגש לציון מלאות 90 שנה למפלגה הקומוניסטית בארץ.

בקהל היו חברים ותיקים כמו **מרדכי שפרוך** מירושלים, שכבר חגג את יום הולדתו ה-98, וחברים שמילאו בעבר תפקידים מרכזיים במק״י, כמו גם מאות צעירים – חברי ברית הנוער הקומוניסטי וסטודנטים. שילוב הדורות לימד, כי למק״י, המפלגה הוותיקה ביותר בישראל, יש ממשיכים, ולרעיונות הקומוניזם יש עתיד גם בארץ.

בימת הוועידה קושטה בכרזות בד בדבר יובל ה-90 למק״י, ועליהן – סיסמת האירוע – ״נגד הכיבוש והפאשיזם, לשלום ולסוציאליזם״, ובדגל הרשמי של המפלגה.

הערב החגיגי נפתח בשירת ההמנון ״האינטרנציונל״ ובדבריה של **תמר גוז'נסקי**, חברת הלשכה הפוליטית של מק״י. חברי בנק״י בירכו את הוועידה במשלחת, שכללה תזמורות של תופים ונושאי דגלים אדומים. בשם הנוער בירך את הוועידה **סלים מוראד**, מזכ״ל בנק״י.

מוחמד נפאע, מזכ״ל מק״י, נשא את הנאום המרכזי, בו הדגיש את ייחודיותה הרעיונית והפוליטית של מק״י ואת מסירות חבריה במשך 90 שנותיה. מק״י, אמר, תמשיך להיאבק נגד האימפריאליזם והריאקציה, למען שלום צודק ויציב ולמזרח-תיכון מפורז מנשק להשמדה המונית, להגנת הדמוקרטיה, לשוויון האוכלוסייה הערבית ולזכויות העובדים והנשים.

את מק״י ביום חגה בירכו **בסאם א-סלחי**, מזכ״ל מפלגה העם הפלסטיני; **יונה יהב**, ראש עיריית חיפה; **ראמז ג'רייסי**, יו״ר ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות; **מוחמד זיידאן**, יו״ר ועדת המעקב לענייני האוכלוסייה הערבית; **איימן עודה**, מזכיר חד״ש; **פתחיה סגייר**, מזכ״ל תנועת נשים דמוקרטיות בישראל; **ועלי קדמאני**, בשם הדרוזים בגולן הסורי הכבוש.

המנחה, **עאידה תומא סלימאן**, חברת הלשכה הפוליטית, בירכה את האורחים מחו״ל, שהגיעו לאירוע: **איאן ברוסט**, נציג המפלגה הקומוניסטית הצרפתית, שהוא חבר מועצת העיר פאריס; **טלמקוס דמולאס ואליאס לנגריס**, חברי הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית היוונית; **כריסטוס קריאלידיס**, חבר הוועד המרכזי של מפלגת אק״ל בקפריסין; **ואלבר ברדל**, ראש המחלקה לקשרי חוץ של המפלגה הקומוניסטית התורכית.

לאחר החלק הפוליטי, הגיעה תורה של תוכנית אמנותית עשירה, שבה נטלו חלק: הזמרת **אמל מורקוס** ולהקתה; המלחין והזמר **יהלי סובול**; הזמר **פרננדו**; להקת הראפ סאז בניהולו של **סאמח זקוט**; להקת המחול של כפר יאסיף ולהקת בנק״י מכפר יאסיף בניהולה של **רבעה מורקוס**.

באכסדרה של האולם היו זמינים ספרי הוועידה ה-25 של המפלגה הקומוניסטית הישראלית בעברית ובערבית; וכן הספרים שהוציאו לאחרונה בנימין גונן, תופיק כנעאנה ותמר גוז'נסקי, ואשר עניינם – ההיסטוריה של המפלגה. כן נמכרו חולצות ועליהן סמל האירוע.

כתב אישום פוליטי נגד ח"כ מוחמה ברכה, יו"ר חד"ש

ב-1 בנובמבר הודיע היועץ המשפטי לממשלה, **מני מזוז**, ליו״ר הכנסת, ראובן ריבלין, על הגשתו של כתב אישום נגד יו״ר חד״ש, ח״כ מוחמד ברכה, זאת לאחר שנערך לו שימוע. כתב האישום כולל ארבעה סעיפים, המייחסים לברכה עבירות של תקיפת ממלא תפקיד, העלבת עובד ציבור תקיפת אזרח והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו.

בכתב האישום, שהוגש לבית משפט השלום בתל אביב, נטען, כי במקרה הראשון, תקף ברכה לוחם מיחידת ״מצדה״ של המשטרה במהלך הפגנה נגד גדר ההפרדה ביישוב בלעין. במקרה השני, נאשם ברכה כי במהלך הפגנה נגד מלחמת לבנון השנייה, בקרבת שוק הכרמל בתל אביב, קילל קצין משטרה, שעצר את בנו, וסטר על פניו באצבעו. באישום השלישי נאמר, כי במהלך הפגנה נגד מלחמת לבנון השנייה, שהתקיימה ביולי 2006, וצעדה לאורך רחוב אבן גבירול, תקף ברכה אדם שהתנגד להפגנה. האישום הרביעי נוגע להפגנה שנערכה בחודש יולי 2007 סמוך למלון ״גולדן קראון״ בנצרת, שם התכנס כינוס של מפלגת העבודה. במהלך ההפגנה, עצרו שוטרים את מזכיר חד״ש, איימן עודה. ח״כ ברכה מואשם כי דרש לשחרר את העצור וניסה למנוע בגופו את הכנסתו לניידת.

בתגובה לכתב האישום אמר ח״כ ברכה: ״כחבר כנסת הממלא את תפקידו, אני משתתף בהפגנות בהתאם למצע, שעל פיו נבחרתי לכנסת. היועץ המשפטי לממשלה ממלא בעניין הזה תפקיד של תובע פוליטי. אנחנו הצגנו בפניו בשימוע הוכחות לכך, שהטענות נגדי הן טענות שווא, אך היועץ המשפטי לממשלה החליט מה שהחליט, ואני אתמודד עם הטענות בבית המשפט״.

ח״כ ברכה הוסיף, כי עומדת בפניו האפשרות לטעון, שהוא עשה את המעשים המיוחסים לו במסגרת החסינות המהותית, המוקנית לו כחבר כנסת. אולם הוא נוטה שלא להתחבא מאחורי החסינות, אלא להתמודד בבית המשפט: ״אני גא בפעילות שלי ובמה שמייחסים לי. אני חש גאווה גדולה שאני מפגין נגד המלחמה״.

בעקבות החלטת היועץ המשפטי לממשלה, מסר ארגון עדאלה, שכתב האישום מתבסס על ראיות שקריות, שאותן הכחיש ח״כ ברכה מכל וכל.

גינויים להגשת כתב האישום

המזכירות הארצית של חד״ש, שהתכנסה בנצרת ב-3.11, גינתה את הגשת כתב האישום נגד ח״כ ברכה, והגדירה צעד זה כרדיפה פוליטית של מנהיג פוליטי, המתנגד למדיניות הממשלה בכלל, ולמלחמות בפרט.

מזכירות מחוז ת״א-יפו של מק״י, שהתכנסה ב-1.11, גינתה בחריפות את הגשת כתב האישום, אשר ״הופך את היועץ המשפטי לכלי שרת נוסף בידי ממשלת נתניהו-ברק-ישי-ליברמן״. עוד נאמר בהחלטה, כי ״יש להעמיד לדין לא את ח״כ ברכה, אלא את מחוללי המלחמות הרצחניות והכיבוש. אך היועץ המשפטי רוצה להעמיד לדין את מי שנאבק למען השלום והשוויון, ומתעלם בצורה גסה מאלה המבצעים פשעים פשעים חמורים – כולל פשעים שהוגדרו לאחרונה על ידי ועדת גולדסטון כפשעי מלחמה״.

מזכירות המחוז קראה לחברי המפלגה ולידידיה לעמוד לימין ח״כ ברכה. ״ההתקפה נגד ח״כ ברכה, היא התקפה נגד כולנו״ - נאמר בהחלטת מזכירות מחוז ת״א-יפו של מק״י.

הניתוח הצליח, האם החולה חי?

וול סטריט חוגג עידן חדש של עושר, שעה שנרשמים כ-10 אחוזי אבטלה.

מאת **אפרים דווידי***

"רבים בארה"ב תוהים, כיצד הדבר אפשרי; כיצד חלק מהבנקים משגשגים זמן קצר כל כך לאחר הקריסה הפיננסית, בעוד שהמונים עדיין מודאגים מהאפשרות, שיאבדו את מקום עבודתם ואת ביתם?" - שאלה זו הציב הפרשן הכלכלי הוותיק **גראהם באולי** במאמר שפירסם לאחרונה ביומון "ניו-יורק טיימס".

לדבריו, אחד הכוחות החזקים, המניעים את ההתעוררות בוול סטריט, הוא הממשל בוושינגטון. רבים מהצעדים, שנקטו קובעי המדיניות בשנה שעברה, כדי לייצב את המערכת – הורדת הריבית לשיעור אפסי, הזרמת הון לבנקים הגדולים מכספי משלמי המסים, וערבות של מיליארדי דולרים לחובות של מוסדות פיננסיים – סייעו להכשיר את הקרקע לעידן חדש של עושר בוול סטריט.

באולי הוסיף: "ענקים כמו גולדמן סאקס וג'יי.פי. מורגן צ'ייס מרוויחים הון בתחומים לוהטים כמו מסחר במניות ובאג"ח, במקום בתחום המשעמם של הלוואות לאזרחים. הם מרוויחים גם מנטילת סיכונים, שיריבים חלשים אינם מסוגלים, או אינם מוכנים להרשות לעצמם. זה היתרון שבהצטמצמות התחרות לאחר הכישלון של כמה מבנקי ההשקעות הגדולים. גם כאשר הבנקים הגדולים נאבקים במאמצי הקונגרס לאכוף רגולציה הדוקה יותר על המגזר הפיננסי ולהגביל את שכר הבכירים בו, צריכה וול סטריט להודות לוושינגטון".

אך לא כל הבנקים מסתדרים. ענקי בנקאות כמו סיטי ובנק אוף אמריקה, שהונם תלוי בעליות ובמורדות של צרכנים מן השורה, מנסים להשתנות בכוח, כמו גם בנקים מקומיים רבים. אין לשכוח, כי מתחילת השנה נסגרו יותר ממאה בנקים בינוניים וקטנים ברחבי ארה"ב, בייחוד במדינות בהן האבטלה מכה בכל עוצמתה.

אך ירידתם של מוסדות פיננסיים מסוימים, יחד עם התמוטטותם של כמה מהמתחרים החזקים ביותר בעבר (כמו ליהמן ברדרס), תרמה לריכוז הכוח הפיננסי בארה"ב במספר קטן יותר של ידיים. הבנקים החזקים מסוגלים כיום לגרוף יותר רווחים מהשווקים הפיננסיים ולגבות עמלות גבוהות יותר על מגוון רחב של שירותים בנקאיים.

רווחי הבנקים: זינוק בירידה

למעלה משנתיים וחצי מתחילת המשבר בשוק המשכנתאות, ושנה לאחר שהמשבר היכה ברבים מענקי המגזר הפיננסי – גדל והולך הונם של המוסדות, שנחשבו "גדולים מכדי ליפול", במקום להצטמצם. עבור רבים מהם, העסקים כיום שבו למסלולם הרגיל. בעשור האחרון היה קצב הצמיחה של המגזר הפיננסי המהיר מבין המגזרים המרכיבים את כלכלת ארה"ב, ושני שלישים מהצמיחה בתוצר המקומי הגולמי הושגו הודות להכנסות של העובדים במגזר הפיננסי. כעת הם שוב פורחים, אבל הפעם הודות ל"חבילות הסיוע" של הממשל.

נשאלת השאלה: איך ייתכן, שהבנקים בארה"ב עושים שימוש בכספי הסיוע הממשלתי, כדי לשקם את הונם ולהרוויח בגדול? וכיצד ייתכן שהם משלמים למנהלים סכומי עתק כמשכורות וכבונוסים? האם "בעל הבית השתגע"? האם ממשל אובאמה אינו מבחין בעובדה, שקומץ בעלי הון עושה שימוש בכספי הציבור בעיצומו של המשבר הכלכלי, כדי להתעשר עוד ועוד?

כמובן שהממשל מבחין בהתעשרות המהירה. מדי פעם גם מושמעת מכיוונו של הנשיא אובאמה קריאת שבר. אך קריאות אלה אינן אלא מפגן יחצנות מחושב היטב. הממשל אינו נוקט צעדים מעשיים, שמטרתם להקטין את שכרם המופלג של הבנקאים הבכירים. לעומת זאת, היה זה הממשל שנקט צעדים מעשיים , כדי להבטיח את שכרם של הבנקאים הבכירים ואת רווחיותה של המערכת הפיננסית. הכוונה לשתי חבילות סיוע, אחת שהעניק ממשל בוש והשנייה שניתנה עם תחילת כהותנו של אובמה. כבר נשמעת הדרישה להגיש למוסדות הפיננסיים חבילת סיוע שלישית בהקף של טריליוני דולרים (טריליון – אלף מיליארד).

במילים אחרות, הממשל של ארה"ב פועל בשיטתיות, כדי שהחברה (באמצעות תקציב המדינה, ובייחוד באמצעות הגרעון התופח בתקציב) תממן את מחיר המשבר הקפיטליסטי ואת שיקום הרווחיות של המערכת הפיננסית. וכאשר המערכת משתקמת, הרווחים אינם שבים לחברה האמריקאית. הבנקאים ובעלי ההון בוול סטריט צוחקים כל הדרך אל... הבנק.

הגידול באבטלה

השיקום המהיר ברווחיות הבנקים, הודות לסיוע שנתקבל מהממשל, עומד בסתירה גמורה למצב החברתי בארה"ב.

לפי הנתונים הרשמיים, שיעור האבטלה מתקרב במהירות ל-10 אחוזים מכוח העבודה. האיגודים המקצועיים האמריקאים טוענים, שאלה נתונים מוקטנים, וכי האבטלה הריאלית, הכוללת את המובטלים שסיימו את תקופת הזכאות שלהם לדמי אבטלה ואינם עובדים, היא כ-17 אחוזים מכוח העבודה.

בארצות גוש היורו התמונה דומה: גם שם מתקרב שיעור האבטלה ל-10 אחוזים. כמה מדינות באיחוד האירופי, כגון לטביה בצפון וספרד בדרום, סובלות משיעור אבטלה המטפס ועולה ל-20 אחוזים מכוח העבודה. (להשוואה, במדינת ישראל יש "רק" 8.3 אחוזי אבטלה.)

באירופה ובארה"ב, וגם בישראל, השלטון, הבנקאים והפרשנים הכלכליים יוצאים מגדרם, כדי להוכיח שאנו עדים ל"יציאה מן המשבר". מה שברור הוא, שהתערבות מסיבית של הממשל האמריקאי בכלכלה והזרמת טריליוני דולר מכספי הציבור מניבות פרי. הניתוח, אפוא, הצליח. אבל כלל לא ברור, האם החולה חי.

----

* מתוך ההרצאה: "המשבר הקפיטליסטי – סיכום ביניים, שנתיים לאחר תחילתו", שנערכה ב-30.11 בסניף טייבה של מק"י.

דו"ח העוני: כל ישראלי רביעי עני

הדו"ח של הביטוח הלאומי לשנת 2008, שפורסם בשבוע שעבר, אינו משקף את ההתפתחויות במהלך 2009, ובכל זאת נתוניו חמורים: בשנה שעברה חיו בישראל 1,651,300 עניים, ובכללם — 784 אלף ילדים. משמעות הנתונים היא, כי כל אדם רביעי בישראל חי מתחת לקו העוני, וכי שליש מהילדים חיים בעוני.

דו"ח ממדי העוני ב-2008 ממוטט את הטיעון, כי עבודה בשכר מחלצת בכל מקרה מחיים בעוני. מהנתונים עולה, כי כמעט במחצית (46%) מהמשפחות, הנמצאות מתחת לקו העוני - ראש המשפחה דווקא עובד. שיעור המשפחות שיש בהן אנשים בגיל העבודה, ובכל זאת אין בקרבן אפילו עובד אחד - הולך וקטן בהתמדה בשנים האחרונות. אולם למרות שיותר אנשים מנסים להתפרנס מעבודה, שיעורי העוני בקרב המשפחות העובדות מוסיפים לעלות. שיעור העוני בקרב קשישים נותר כמעט ללא שינוי - 22.7%, ואילו שיעור המשפחות החד-הוריות העניות ירד מ-29.8% ב-2007 ל-28.8% ב-2008. אולם המשפחות החד-הוריות העניות נעשו עניות יותר: עומק העוני בקרבן עלה בכ-4 נקודות האחוז בין השנים - התפתחות שניתן לייחס לפיטורי המפרנס היחיד של המשפחה.

שיעור החיים מתחת לקו העוני
מכלל הקבוצה (באחוזים)

מכלל המשפחות בארץ – 20%
מכלל המשפחות הערביות – 48%
מכלל הנפשות בארץ – 24%
מכלל הילדים בארץ – 34%
מכלל המשפחות שיש בהן עובד – 12%
מקשישים – 23%
ממשפחות חד הוריות – 29%
ממשפחות מובטלים (ללא הכנסה מעבודה) – 71%
משפחות של עובדים בכלל המשפחות העניות – 46%

דו"ח ממדי העוני גם בחן ומצא, כי 61% מהמשפחות ו-54% מהנפשות החיות בעוני, סובלות מעוני מתמשך. במילים אחרות, הן נמצאות כבר כמה שנים מתחת לקו העוני.

בהשוואה למדינות המפותחות (OECD), בישראל, כמו גם בארצות-הברית ובמקסיקו, שיעור העניים הוא הגבוה ביותר.

הפגנה מול בית כלא צבאי למען סרבנית כיבוש

ב-6 בנובמבר נערכה הפגנה מול כלא 400 בצריפין, בו כלואה סרבנית הכיבוש **אור בן דוד**. המפגינים מחו על כליאתה של בן דוד ותבעו לשחרר את כל סרבני המצפון. חבריה מסרו, כי אור בן דוד מתנגדת למלחמה ולכיבוש של הגדה המערבית, ומקווה שסרבנות המצפון תוכיח לבני נוער פלסטינים, כי יש ישראלים שאיכפת להם.

אור בן דוד (19) מירושלים, מחותמות מכתב השמיניסטים 2009-2010, נידונה בשבוע שעבר ל-20 ימי מחבוש, שאותם היא מרצה בכלא הצבאי לנשים. הצבא מונע ממנה להתייצב בפני "ועדת המצפון", שבכוחה לפטור משירות צבאי מסיבות של סירוב מצפוני.

סרבן מבית ג'אן נשלח לכלא הצבאי

ולאא קאסם נפאע (18) מהכפר בית ג'אן, שריצה כבר תקופת מחבוש בת 21 ימים, נידון מיד לאחריה לתקופת מאסר שנייה בת 14 ימים. נפאע מנמק את סירובו להתגייס בהתנגדות למלחמות ולמוסד גיוס החובה באופן כללי. כבר בגיל 17 הוא סירב לעבור את בדיקות "הצו הראשון".

מנצלים ילדים קטנים בקטיף

רשת הקמעונות הגדולה בעולם, וול מארט, מעורבת בהעסקת ילדים קטנים - שהצעיר שבהם רק בן חמש. הילדים, בני מהגרים, הועסקו בחוות חקלאיות במדינת מישיגן בקטיף אוכמניות, שנשלחו לחנויות הרשת וגם לרשת הסופרמרקטים קרוגר. חשיפת הפרשה חוללה סערה, ובעקבותיה נפתחה חקירה מיידית של הרשויות במדינה.

ד"ר עופר כסיף על שיטת ניצול המרצים במכללות

בשנת הלימודים הנוכחית, ד"ר עופר כסיף, מרצה למדע המדינה, היה אמור ללמד ארבעה קורסים במכללת עמק יזרעאל: הון ושלטון, דת ודמוקרטיה, רעיון האמנה החברתית והפאשיזם. עם פתיחת שנת הלימודים הוא נשאר רק עם הקורס על הפאשיזם. הסיבה: מספר הסטודנטים שנרשמו לשלושת הקורסים האחרים היה נמוך מדי - פחות מרף המינימום, שתובעת המכללה לפתיחת קורס בחירה.

מאחר שעופר כסיף מועסק כ"מרצה מן החוץ", ללא תקן, ומקבל שכר לפי שעות הוראה בפועל, התברר לו, כי איבד יותר ממחצית הכנסתו בשנה שעברה: "יחד עם קורס שאני מעביר במכללת ספיר, יש לי בסמסטר הנוכחי רק שני קורסים, שהם חמש הוראה שעות. הכנסתי נטו מעבודה מצומצמת זו היא 3,000 שקל בחודש בלבד".

כיצד מתמודדים מרצים מן החוץ עם המכשול הזה של מספר הנרשמים לקורס?

"מרצה מן החוץ נאלץ לעשות כל דבר, כדי שמספר הסטודנטים יעלה" - מספר כסיף, יו"ר ארגון המורים מן החוץ במועצת מרצי המכללות הציבוריות, ומוסיף: "הסטודנטים ברובם מחפשים קורסים קלים, עם מעט קריאה ועם אפשרות להוציא ציונים גבוהים בקלות. בהכללה, המרצים מן החוץ נמצאים בדילמה: אם הם רוצים להשתכר למחייתם, הם נאלצים להוריד רמה. אם הם אינם רוצים להתפשר על הרמה, הם מסכנים את הפרנסה שלהם".

עופר כסיף מדגיש, כי "שיטת הרייטינג" גורמת לשחיקה מהירה ברמת ההוראה במכללות. בישיבה של ועדת החינוך של הכנסת, הביעו ח"כים ומומחים דאגה נוכח המגמה הזאת. הדבר חמור עוד יותר, כאשר מביאים בחשבון, כי במכללות לומדים כיום 63% מכלל הסטודנטים, וכי רוב ההוראה במכללות נעשית בידי מרצים מן החוץ.

כסיף, שסיים לפני ארבע שנים את לימודי הדוקטורט שלו, שוקל כעת אפשרויות פרנסה נוספות: "אני חושב לעבוד כברמן. עבדתי בזה בעבר, ונראה שאין לי ברירה. בסמסטרים קודמים, חילקתי עיתונים בבוקר. אני חייב להשיג פרנסה. מרצים מן החוץ נמצאים בחרדת קיום. אנשים לא יודעים מה יהיה אתם מחר. כמרצה, אינך יכול לדעת אם הקורס ייפתח ושכרך ישולם. מדברים הרבה על חוקרים שעושים דוקטורט בחו"ל ולא חוזרים לארץ. אבל הבעיה החמורה כיום היא בעיית המרצים הנמצאים בארץ, והשוקלים לעזוב".

שדה קוצים רעיל

בדיון בכנסת (4.11) על מעצרו של המחבל יעקב טייטל, סתר ח"כ **מוחמד ברכה** את הטענה, כי המתנחל שרצח שני פלסטינים והניח מטעני חבלה, שפצעו קשה את הנער עמי אורטיז ופצעו קל את פרופ' זאב שטרנהל, היה "זאב בודד" ו"עשב שוטה". ברכה הזכיר, כי מההתנחלויות בשטחים הכבושים יצאו גם הרוצחים יגאל עמיר ונתן-זאדה; המחתרת היהודית; מחתרת בת עין; כורתי עצי הזית והמחבלים במסיק בכרמי הפלסטינים.

מה שמכונה "מפעל ההתנחלויות" התגלה, במהלך השנים, כשדה קוצים רעיל, המצמיח רוצחים, טרוריסטים וקיצוני ימין, שאינם בוחלים בשום אמצעי, כדי לפגוע בפלסטינים, בשוחרי שלום ישראלים, ובכל מי שדעתו או התנהגותו אינן נראות לו, לרבות שוטרים. לכן המסקנה המתבקשת מהמקרה, שנוסף לרשימת הפשעים של תושבים בהתנחלויות, היא – לפרק את "המפעל" הזה ולפנות את כל ההתנחלויות הישראליות שהוקמו בגדה המערבית.

הקפאת ההתנחלויות הייתה גם נושא דבריו של ח"כ **עפו אגבריה** (חד"ש) בדיון שנערך באותו יום על ביקורה של הילרי קלינטון, שרת החוץ של ארה"ב, בישראל. עפו אגבריה הצדיק את הדרישה הפלסטינית להקפאת ההתנחלויות בטרם יחודש המו"מ המדיני. ההתעקשות של ממשלת נתניהו-ברק להמשיך בבנייה בהתנחלויות היא תנאי מוקדם, הסותר את החלטות האו"ם ואפילו את "מפת הדרכים" - אמר.

אגבריה הצביע על העוול האישי והלאומי ועל האיוולת הפוליטית בטיהור האתני של תושבים פלסטינים, המתפשט בשכונות הפלסטיניות בירושלים המזרחית, ותבע להפסיקו.

אבסורד ששמו "מס הבצורת"

"מס הבצורת" הוא מס חסר-הגיון – הדגיש ח"כ מוחמד ברכה בדיון בכנסת (3.11). ברכה הוסיף, כי האוצר מעוניין במיליארד שקלים הכנסות מהמס הזה, אך אם "מס הבצורת" מוביל לקיצוץ בצריכת המים – כיצד הוא יכניס כסף לאוצר? "מס הבצורת" הוא עוד מס על צריכה, שיכה במיוחד בשכבות המוחלשות. ואם לא די בכך, בכוונת הממשלה גם להעלות את תעריפי המים ב-50% ויותר.

העלאת תעריפי המים ו"מס הבצורת", סיכם ברכה, הם צעדים שנועדו להכשיר את הקרקע להפרטת משק המים ברמה הארצית והעירונית. זו סיבה חשובה נוספת לתבוע את הביטול של "מס הבצורת" ושל העלאת תעריפי המים.

מוקדי זיהום מים באזור תל-אביב

נושא המים עמד גם במרכז הדיון הראשון של הוועדה המשותפת לסביבה ובריאות בכנסת בראשות ח"כ **דב חנין** (2.11). לוועדה נמסר, כי סקר סיכונים, שערכה רשות המים, חשף, כי תושבים המתגוררים בסמוך למוקדי זיהום מים בתל אביב, ברמת-גן ובגבעתיים עלולים להיחשף לסכנות בריאותיות חמורות. עוד חשף הדו"ח, כי זיהום מקורות המים עלול להביא לסגירת בארות רבות באזור.

דב חנין (חד"ש) אמר בדיון, כי "זיהום קרקעות בחומרים מסוכנים הוא מפגע סביבתי קשה ומורכב. זיהום קרקע עלול לגרום, מעבר להשחתת הקרקע ומי התהום, למפגעים בריאותיים חמורים, כגון חשיפת הציבור לגזי קרקע מסוכנים לנשימה".

ישראל אינה שותפה למאמץ להתמודד עם משבר האקלים

ראשי השדולה הסביבתית-חברתית בכנסת הגיבו (4.11) בחריפות על פרסום דו"ח חברת מקינזי בעניין הפחתת פליטות גזי החממה בישראל. הדו"ח מצביע על כך, שממשלת ישראל אינה מתכוונת להפחית את פליטות גזי חממה, אלא רק למתן את הגידול בהן.

ח"כ דב חנין ציין, כי "הדו"ח מצביע על התנתקות מוחלטת של ישראל מהמאמץ העולמי להתמודד עם משבר האקלים. בעוד בעולם מדברים על יעדים של הפחתת פליטות בשיעור של 80% עד שנת 2050, ביחס לרמה של 2005, ממליץ הדו"ח להגדיל את רמת הפליטות בישראל, במקום ב-68% "רק" ב-34% עד 2030. הצבת יעד כזה, תשים את ישראל ללעג ולקלס אל מול אומות העולם בוועידת האקלים העולמית שתיערך בקופנהגן. אם זו הבשורה - יכול ראש הממשלה נתניהו לחסוך את הכסף של הטיסה לקופנהאגן ואת פליטת גזי החממה הכרוכים בה".

האבטלה בארה"ב – מעל 10%

שיעור האבטלה בארצות-הברית עלה בחודש אוקטובר ל-10.2%, וחצה את קו ה-10% לראשונה מזה 26 שנים.

במהלך המשבר הכלכלי, שהחל ב-2008, אבדו בארה"ב 7.3 מיליון מישרות, והפיטורים נמשכים.

בחיפה יתקיים ערב השקה לספרו של בנימין גונן "חיים אדומים"

חוג "אחווה" ומכון אמיל תומא מזמינים לערב השקת הספר "חיים אדומים" מאת בנימין גונן. בספרו מגולל גונן, מראשי מק"י וחבר הנהגת ההסתדרות לשעבר, שורה של מאבקים, שכינוסם יחד מעלה את סיפור המאבק המעמדי והחתירה לצדק, לשוויון ולשלום.

באירוע, שיתקיים בשבת, 21.11, בשעה 19:00 בתיאטרון "אל מידאן" בחיפה, ישאו דברים על הספר, ותועלה ההצגה של מרכז התיאטרון לצדק חברתי בגליל - "מפעל המוות", שהיא סיפור סגירתו של מפעל "פרוטרום" בעכו. לרכישת הספר: www.booksefer.co.il

קמפיין לזכויות נשים בעולם המוסלמי

בשבוע שעבר נפתח קמפיין עולמי של ארגונים פמיניסטיים ברחבי העולם המוסלמי, הקורא לשמור על זכויות הנשים. בקמפיין, שכותרתו: "יום אחד למאבק אחד", נוטלים חלק 20 ארגונים למען זכויות נשים מ-11 מדינות, ובהם העמותה "נשים נגד אלימות" שמרכזה בנצרת.

במסגרת הקמפיין הפמיניסטי, בחרה העמותה "נשים נגד אלימות" להתמקד ברצח נשים על רקע מה שמכונה "חילול כבוד המשפחה". מנכ"ל העמותה, עאידה תומא-סלימאן, מסרה, כי יש חשיבות רבה בקמפיין משום שהוא "מאגד את הנשים במדינות שונות בעולם, ובכך מבטא את החשיבות העולמית של בעיות הנשים".

הקמפיין נערך בצמידות מצמררת לשני מעשי רצח נוספים של נשים, שבוצעו ב-1.11 בירכא ובטייבה. תמאם יחיא מטייבה, בת 60, נרצחה על ידי אלמוני בתוך ביתה. מונאר זיאן מירכא נרצחה כפי הנראה בידי בעלה, לאחר שהכה אותה. משנת 1986, נרצחו בישראל 112 נשים ערביות.

אוסרים לפגוע בשובתי כללית משלימה

ימים ספורים לאחר שוועדת העבודה של הכנסת כפתה על הנהלת כללית רפואה משלימה לנהל משא-ומתן עם העובדים השובתים מאז ה-22 בספטמבר, פסק בית הדין האזורי לעבודה צווים זמניים לטובת איגוד העובדים.

לפי החלטת בית הדין מ-2.11, ייאסר על ההנהלה להעסיק מחליפים במקום העובדים השובתים; לבצע שינויים חד-צדדיים בתנאי העסקתם; למנוע כניסת העובדים ונציגי ארגון העובדים למרפאות; או לפגוע בכל צורה שהיא בעובדים הפעילים באיגוד.

בהחלטה שנתן השופט **יצחק לובוצקי**, לאור בקשת הארגון "כוח לעובדים", אישר בית הדין את כלל הצווים הזמניים, שביקשו העובדים להגנה על זכותם להתארגן ולשבות. בהחלטתו, אסר בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב על הנהלת חברת ש.ל.ה. לפטר, לאיים בפיטורין או לפגוע בכל דרך אחרת במקום עבודתם, בתנאי עבודתם או בשכרם של אותם עובדים, הפעילים בהתארגנות זו או אחרת במהלך שלבי ההתארגנות הראשונית אצלה.

יעל קונש, יו"ר איגוד העובדים בכללית משלימה, מסרה, כי ההנהלה מתעלמת מהביקורת הקשה, שהוטחה בה בוועדת העבודה והרווחה בגין צורת ההעסקה הנצלנית, בה היא מעסיקה את המטפלים. גם במפגש עם נציגי ההנהלה, שהתקיים בשבוע שעבר, המשיכה ההנהלה להתעקש על תנאי העסקה קבלניים עבור המטפלים.

עובדי אקרשטיין הפגינו נגד פיטורי חבר ועד

עשרות פועלי מפעל אקרשטיין בירוחם וחברים בארגון "כוח לעובדים" הפגינו ב-5.11 מול משרדי ההנהלה בהרצליה במחאה על פיטורי חבר ועד העובדים אלכסנדר באבייב, שעות ספורות לאחר שלהנהלה הגיעה רשימת שמות העובדים שהתאגדו בארגון. "ברור שמדובר בהתנכלות לא חוקית לחבר ועד העובדים" - התריע יו"ר הוועד, בנצי צנגאוקר, והוסיף: "נאבק בהתנכלות זו בכל דרך חוקית".

עובדי מפעל אקרשטיין התאגדו לאחרונה במסגרת הארגון "כוח לעובדים", למרות שהם חתומים על חוזה בו נכתב, באופן לא חוקי, כי אסור להם להתארגן. הרקע להתארגנות - הרעה משמעותית בתנאי העסקתם, הכוללת בין היתר ביטול ותק והפחתת שכרם של כל העובדים לשכר מינימום.

התארגנות במרכז השלטון המקומי

55 עובדי המרכז לשלטון מקומי פנו להסתדרות בבקשה להקים ועד עובדים. זאת, לאחר שההנהלה הודיעה להם על כוונה לבצע שינויים ארגוניים. בסיוע ההסתדרות, הקימו העובדים ועד, אלא שההנהלה סירבה להכיר בו. העניין הגיע לבית הדין האזורי לעבודה בת"א, וזה הוביל להסכמה עקרונית בנושא הקמת הוועד (28.10). ההסתדרות ביקשה מבית-הדין לתת צו מניעה, המבטל את קיומם של שימועים ל-12 העובדים שייסדו את ההתארגנות. כן ביקשה ההסתדרות לקבל נתונים על עובדים המועסקים במיקור חוץ וכפרילנסרים. בית-הדין נעתר לשתי הבקשות.

3,500 פועלים פוטרו בחודשיים

מתחילת המשבר הכלכלי, פוטרו מהתעשייה הישראלית 24,300 עובדים. בחודשים יולי-אוגוסט לבדם פוטרו 3,500 עובדים. מאז החלו פיטורי העובדים מהתעשייה ברבעון השני של 2008, חלה ירידה מצטברת של 6.7% במצבת הפועלים. התעשיינים מתריעים כי מדובר בפיטורים משמעותיים בתעשייה, וכי המשבר עדיין לא חלף, זאת למרות נתוני הלמ"ס בדבר ירידה באבטלה.

מטה מאבק למען הדיור הציבורי

הדיור הציבורי מיועד לקבוצות אוכלוסייה, אשר ידן אינה משגת דיור נאות בשוק הפרטי. ציבור הזכאים, המחכים בתור לדירה ציבורית, מורכב מעולים חדשים , משפחות חד-הוריות, קשישים, נכים ומשפחות בעלת הכנסה נמוכה. מספר הממתינים לדיור ציבורי הוא כ-70,000 משפחות.

על מנת להגן על הדיור הציבורי ולדרוש את הרחבתו באמצעות הכספים שנצברו עם מכירתן של 26 אלף דירות בשנים 2000-2008, התאספה בשבועות האחרונים בבאר-שבע קבוצת פעילים, ובהם סטודנטים, תושבים ואנשי אקדמיה, כדי לדרוש בנייה של עשרות אלפי יחידות דיור ושיקום השכונות הקיימות, שסבלו מהזנחה לאורך השנים.

להתקשרות למטה המאבק: maavakdiur@gmail.com

מאות הפגינו נגד המתנחלים במזרח ירושלים

נמשכות ההפגנות של תושבים פלסטינים ופעילי שלום נגד המתנחלים במזרח ירושלים. לבית משפחת אל-קורד בשכונת שיח'-ג'ראח במזרח-ירושלים נכנסו בשבוע שעבר מתנחלים, מצוידים בצו בית משפט. תחת הכותרת "מפוני שיח'-ג'ראח, אנחנו איתכם", קראו המפגינים, ובהם חברי חד"ש ומק"י, במחאה על הצעדים האחרונים.

למנצור דהאמשה ולמשפחה
איתכם באבלכם הכבד על מות האב
מוסטפא דהאמשה
הוועד המרכזי
של המפלגה הקומוניסטית הישראלית

אבלים על מותה ללא עת של
יעל לוטן
סופרת, לוחמת עקבית נגד הכיבוש ולמען השלום
סניף ת"א של מק"י, חד"ש ת"א
